

ÉVELINE CADUC –
DE CE CÔTÉ DES CHOSES / DE PARTEA
ACEASTA A LUCRURILOR

Irina MAVRODIN

Université de Craiova, Roumanie

DE CE CÔTÉ DES CHOSES

Nouvelle

La petite me regardait dormir. Peut-être essayait-elle de me réveiller depuis un moment déjà. Elle s'était étendue contre moi, sur le côté, tournée sur moi sur le plat-bord du voilier. J'avais senti sa peau chaude et mouillée contre mon bras, et toute la force concentrée de ses jambes de déjà bonne nageuse contre les miennes. Elle guettait mon réveil. Je le ralentissais entre mes cils.

À défaut de pouvoir la comprendre toujours à travers son silence, j'aimais la deviner en la touchant. J'ai refermé les yeux. J'ai soulevé mon bras, et l'ai laissé retomber en travers de son dos. Elle

DE PARTEA ACEASTA A
LUCRURILOR

Nuvelă

Fetița mă privea cum dorm. Poate că încerca chiar de câtva timp să mă trezească. Se întinsese pe o parte, lipindu-se de trupul meu, cu fața spre mine, pe bordura velierului. Îi simțisem pielea caldă și umedă pe brațul meu, și toată forța concentrată a picioarelor ei de bună înotătoare proiectată spre cea a picioarelor mele. Îmi pândea trezirea. Eu o amânam, strecurându-mi privirea printre gene.

Neputând să o înțeleg totdeauna în tăcerea ei, îmi plăcea să o ghicesc, atingând-o. Am închis ochii. Mi-am ridicat brațul și l-am lăsat să cadă de-a curmezișul spatelui ei. Nu s-a

n'a pas bougé. J'ai promené ma main sur son épaule déjà sèche. Au creux de son cou, la pulpe de mes doigts, le dos de ma main. Elle n'a pas bougé. J'ai entrouvert un œil. J'ai vu la petite ride bien connue entre ses yeux fermés.

Autour de nous, au mouillage forain, les autres voiliers étaient immobiles. De temps en temps, un hauban tintait doucement contre le métal du haut mâât. J'ai dû m'assoupir un peu. C'est un claquement plus fort de la drisse qui m'a tirée de ma torpeur. Un friselis se propageait à la surface de l'eau. La petite avait toujours le front buté. J'ai lentement passé mon pouce entre ses sourcils comme elle aime que nous le fassions. Elle a ouvert tout grands les yeux, comme étonnée. Elle s'est assise pour regarder quelque chose derrière moi. Et soudain j'ai entendu que l'on remontait rapidement une chaîne d'ancre. Je me suis retournée et je t'ai vu à l'arrière de *Gitana IV*, affairé à la manœuvre. Tu avais rejoint pendant la sieste le voilier de l'Allemand. Lui était à la barre, ses deux jumeaux debout à l'arrière, prêts à intervenir. Tu as lancé la drisse de grand-voile. Et dans un claquement blanc, le long voilier bleu marine s'est ébranlé sur l'eau. Comme un muscle longtemps contraint qui se détend dans un bond, il a filé sur la risée. Merveille de la voile toute à son affaire, et ce frémissement du bateau

mișcat. Mi-am plimbat mâna pe umărul ei, pe care apa se uscase. În adâncitura de la gât, degetele mele, dosul mâinii mele. Nu s-a mișcat. Am întredeschis un ochi. I-am văzut micul rid, bine cunoscut, între ochii închiși.

În jurul nostru, în rada deschisă vânturilor și valurilor, celelalte veliere rămâneau nemișcate. Din când în când, un hoban se lovea încetișor de metalul catargului înalt. Cred că am ațipit puțin. O izbitură mai puternică a fungii m-a trezit din toropeală. Pe suprafața apei alerga o unduire ușoară. Fetița avea aceeași expresie încăpățanată. Încet, mi-am petrecut degetul cel mare între sprâncenele ei, așa cum îi place. Și a deschis ochii mari, parcă uimită. S-a ridicat, s-a așezat și a început să privească ceva îndărătul meu. Și dintr-o dată am auzit cum cineva ridică repede lanțul unei ancore. M-am întors și te-am văzut manevrând de zor pe *Gitana IV*, în partea din spate. În timpul siestei, te duseși pe velierul neamțului. Era la cârmă, cu cei doi gemeni în picioare, îndărătul lui, gata să intervină. Ai aruncat fungia veleii de pe catargul principal. Și, cu un zgomot alb, lungul velier bleumarin s-a pus în mișcare pe apă. Ca un mușchi silit multă vreme să stea în repaos și care se destinde cu un zvâcnet, a alunecat, dus de briză. Minune a veleii umflate de vânt, minune a navei care freamătă din tot trupul

vibrant de tous ses membres ! Le grand cri de cette liberté dans l'exploitation si intelligent d'un premier souffle de vent après la longue léthargie du midi tropical.

Un même cri a jailli des autres bateaux soudain réveillés. *Gitana IV* s'inclinait déjà légèrement sur bâbord. Et vous filiez vers le large, doublant l'île plate puis l'île ronde qui fermait à demi la rade bien avant l'ombre longue de la Silhouette. Trois autres bateaux se sont lancés sur votre sillage. Et à leur tour ils ont disparu au-delà des deux îles. Mais l'effet n'était plus le même.

L'après-midi s'est poursuivie en heures lentes. La petite a remonté quelques touffes de corail et une étoile de mer. Elle les a disposées avec soin dans les paniers que tu avais rangés à l'avant. Deux des bateaux qui étaient partis derrière vous sont revenus au mouillage. En passant près de nous, le skipper a dit que *Gitana IV* avait dû vouloir faire le grand tour de Silhouette par le nord. Il faudrait encore deux bonnes heures avant que l'on se revoie le bateau de l'Allemand. Il a dit aussi que vous aviez improvisé une régata entre les balises de l'île plate et de l'île ronde. Et qu'un dernier défi avait emporté *Gitana IV* toujours plus loin et seul en direction de Silhouette. D'un bateau à l'autre on a commenté l'allure. Les conversations et les bruits de voix

ei! Marele strigăt al unei libertăți care exploatează atât de inteligent o primă suflare a vântului, după lunga letargie a amiezei tropicale.

Același strigăt a țâșnit și de pe celelalte veliere, dintr-o dată trezite. *Gitana IV* se înclina deja ușor spre babord. Și voi alunecați spre larg, depășind insula plată, apoi insula rotundă care închideau pe jumătate rada, cu mult înaintea lungii umbre a insulei Silhouette. Alte trei veliere au pornit pe urmele voastre. Și, la rândul lor, au dispărut dincolo de cele două insule. Dar efectul nu mai era același.

După-amiaza a continuat, picurându-și încet orele. Fetița a scos la suprafața câteva tufe de corali și o stea de mare. Le-a așezat cu grijă în coșurile pe care le puseseși în partea din față. Două veliere care plecaseră în urma voastră s-au întors și au aruncat ancora. Trecând pe lângă noi, skipperul ne-a spus că *Gitana IV* a vrut probabil să ocolească Silhouette prin nord. Drumul era mai lung și vor mai trece cel puțin două ore înainte de întoarcerea neamțului. Ne-a mai spus și că ați improvisat o regată, între balizele din apropierea insulei plate și a insulei rotunde. Și că, răspunzând parcă unei ultime provocări *Gitana IV* se dusese tot mai departe, fără nici un alt velier prin preajmă, în direcția insulei Silhouette. Modul în care a făcut-o a fost comentat din gură-n gură. Conversațiile și

ont longtemps résonné dans l'espace.

Et soudain le vent s'est levé. Peu à peu tous les voiliers ont quitté le mouillage pour rentrer au port. J'ai dû en faire autant. Je n'ai pas osé lancer seule la grande-voile. Je me suis contenté du foc. Nous sommes revenus au moteur en tanguant tout au long. Et nous avons commencé à t'attendre. Au large une forte houle s'était formée. Le dernier voilier qui vous avait suivis est rentré à la nuit tombée. Vraisemblablement, a-t-on dit, vous aurez cherché à vous abriter de l'autre côté de Silhouette en attendant que le vent tombe. La capitainerie n'est pas parvenue à entrer en contact radio avec vous. Votre émetteur n'était pas branché.

Nous avons passé la nuit au port sur le bateau. La petite a fini par s'endormir. Le vent a encore forcé vers deux heures. Au petit matin, une houlasse de grands fonds est venue mourir en larges spasmes dans le chenal. Et le navire du secours en mer est parti à votre recherche en direction de Silhouette. Il a patrouillé tout autour de l'île. Elle était vide comme à l'ordinaire. Vers midi, tout était redevenu calme. Un avis a été lancé dans tous les ports de l'île. Aucun voilier ne s'y était réfugié durant la nuit... Peut-être aviez-vous mis le cap sur le continent ? Mais le continent est bien trop éloigné pour que vous y

frânturile de voce au răsunat multă vreme în aer.

Și dintr-o dată vântul a început să sufle puternic. Treptat, toate velierele au părăsit rada și au intrat în port. A trebuit să fac și eu la fel. N-am îndrăznit să lansez singură vela de pe catargul principal. M-am mulțumit să manevrez pânza de la prora navei. Ne-am întors punând motorul în mișcare și cu mare tangaj. Și am început să te așteptăm. În larg, s-a pornit furtuna. Ultimul velier care vă urmărea s-a întors la căderea nopții. Probabil – spunea toată lumea – ați încercat să vă adăpostiți de cealaltă parte a insulei Silhouette, așteptând ca vântul să se oprească. Căpitania portului nu a reușit să vă contacteze prin radio. Emițătorul vostru nu era conectat.

Am petrecut noaptea în port, pe velier. Fetița a adormit, în cele din urmă. Spre ora două, vântul s-a întezit. În zori, mari valuri, venite din adâncuri, și-au dat duhul, cu spasme puternice, în canal. Și spre Silhouette a plecat nava însărcinată cu salvarea celor aflați în primejdie. A patrat în jurul insulei. Era pustiu, ca de obicei. Spre amiază, totul era din nou calm. În toate porturile insulei se dăduse un anunț. Dar nici un velier nu se adăpostise în vreun port, în timpul nopții... Poate că v-ați îndreptat spre continent? Dar continentul este mult prea îndepărtat și nu puteați să fi ajuns la el, iar survolul peste strâmtoare

soyez déjà parvenus, et le survol du détroit durant toute la journée d'hier n'a rien donné. Aujourd'hui non plus. Ce soir, on a arrêté les recherches. Et le nom de *Gitana IV* a été ajouté à la liste des bâtiments disparus sans laisser de trace au large de Silhouette, l'île nue qui barre l'horizon.

Tout un peuple d'abeilles habite le silence, léger comme une plume ou un flocon de neige, un pétale de rose, une feuille qui tombe et tout cela qui vole et ne se pose pas ou qui, fragile, choit d'un rêve échevelé, puis doucement s'en vient de ce côté des choses.

Tout cela tisse encore la nuit de nos paroles, sais-tu, c'est elle seule que j'entends désormais : ces mots que tu disais, ces mots mots que je disais, sans plus savoir nommer ce qui n'était pas nous. Et c'était peu de dire encore « où allons-nous ? ». paroles prolongées, c'était aux mains des fleurs un beau matin de mai, c'était une grande aube à danser tout le jour. Et le jour maintenant, n'est ce pas, murmurés, ces mots sans voix, sans toi ni moi, ces mots gantés de blancs que je sème au silence ?

nu a dus, ieri, la nici un rezultat. Și nici astăzi. În seara asta căutările au fost oprite. Și numele *Gitana IV* a fost adăugat pe lista navelor dispărute fără urmă în drumul lor spre Silhouette, insulă stearpă care închide orizontul.

Un roi întreg de albine însuflețește tăcerea, ușor ca o pană sau ca un fulg de zăpadă, o petală de trandafir, o frunză care cade, ca tot ce zboară și nu poposește pe ceva sau care, fragil, vine dintr-un vis despletit și apoi, încet, se așază de partea aceasta a lucrurilor.

Toate astea țin încă noaptea din cuvintele noastre, știi, numai pe ea o aud de acum înainte: cuvintele acelea pe care tu le spuneai, cuvintele acelea pe care eu le spuneam, fără a mai ști numi ceea ce nu eram noi. Și era puțin să mai spunem încă "unde mergem?" Cuvinte prelungite, flori purtate în brațe într-o frumoasă dimineață de mai, un mare dans de altădată, pe care să-l dansăm din zori și până-n seară... Și acum ziua, nu-i așa, murmurate, aceste cuvinte fără voce, fără tine și fără mine, aceste cuvinte învelite în tăcere și cu care însăsmânțez tăcerea?

Éveline Caduc, *Un et un égale un, Un récit et quatre nouvelles*, Éd. du Gref, Toronto, 2004.